

Honesta Gymnasieskolor AB
Org.nr. 559025-8108

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn av Höga Kusten Teoretiska Gymnasium
och Honesta Gymnasieskolor AB i Örnsköldsviks
kommun

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens beslut redogör för de brister som framkommit vid tillsynen. Det är dock huvudmannen som ansvarar för att utbildningen i sin helhet uppfyller de krav som finns i skollagen och i andra författningar. I detta ansvar ligger att rätta till brister närhelst de framkommer.

Tillsynen visar att Honesta Gymnasieskolor AB bedriver utbildning via otillåten entreprenad då Höga Kusten Teoretiska Gymnasium använder sig av en extern aktör med lärare som inte är anställda av huvudmannen. Det gäller undervisningen i vissa kurser som ingår i ämnena naturkunskap och geografi. Tillsynen visar vidare att det föreligger brister i undervisningen i kurserna Idrott och hälsa 1 – specialisering, Ridning 1, Ridning 2, Träningsslära 1 och Träningsslära 2. Undervisningen sker inte under ledning av en lärare. Det får också konsekvenser för lärarens bedömning och betygssättning av elevernas kunskaper i dessa kurser. Huvudmannen föreläggs att vidta åtgärder för att avhjälpa dessa brister.

Skolinspektionen bedömer vidare att Honesta Gymnasieskolor AB inte uppfyller författningarnas krav när det gäller uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogram. Skolinspektionen tilldelar Honesta Gymnasieskolor AB en anmärkning i denna del.

Tillsynen har inte visat annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom områdena *Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling, Grundläggande förutsättningar för skolenheten och Ägar- och ledningsprövning samt prövning av ekonomiska förutsättningar*.

Med anledning av den rådande situationen med covid-19

I dagsläget är många skolor starkt påverkade med anledning av covid-19. Skolinspektionen har i detta beslut satt uppföljningstiden med hänsyn till rådande omständigheter. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Honesta Gymnasieskolor AB att senast den **29 oktober 2021** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen på adress skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se.

Honesta Gymnasieskolor AB måste vidta följande åtgärder**Förutsättningar för utbildningen – otillåten entreprenad**

- Se till att undervisningen i kurser inom ämnena geografi och naturkunskap bedrivs av lärare som är anställda av huvudmannen (2 kap. 5, 8 §§ och 23 kap. skollagen).

Undervisningen i kurser i skolans "akademier"

- Se till att en lärare ansvarar för och bedriver en målstyrd undervisning i kurserna Idrott och hälsa 1 – specialisering, Ridning 1, Ridning 2, Träninglära 1 och Träninglära 2 (1 kap. 3 § skollagen, 2 kap. 13 och 15 §§ skollagen, Förordning om ämnesplaner för de gymnasiegemensamma ämnena (SKOLFS 2010:261), Skolverkets föreskrifter om ämnesplan för ämnet ridning och körning (SKOLFS 2014:73) samt Skolverkets föreskrifter om ämnesplan för ämnet träninglära (SKOLFS 2010:146)).
- Se till att lärare i kurserna Idrott och hälsa 1 – specialisering, Ridning 1, Ridning 2, Träninglära 1 och Träninglära 2 vid betygssättningen allsidigt utvärderar i vilken utsträckning varje elev har uppfyllt de nationella kunskapskrav som finns för respektive kurs (15 kap. 24 § skollagen, Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg).

Skälen för Skolinspektionens ställningstagande i fråga om att verksamheten inte uppfyller krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten (påtalade brister) samt i fråga om de skyldigheter som huvudmannen måste fullgöra (åtgärder) redovisas nedan under rubriken *Motivering till föreläggande*.

Anmärkning**Extra anpassningar och särskilt stöd**

Skolinspektionen konstaterar att Honesta Gymnasieskolor AB inte uppfyller författningskraven avseende att i åtgärdsprogrammen ange när insatta åtgärder ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Honesta Gymnasieskolor AB en anmärkning. Honesta Gymnasieskolor AB ska senast den **29 oktober 2021** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen på adress skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se. Av redovisningen ska framgå vilka åtgärder som vidtagits för att säkerställa att åtgärdsprogram följs upp och utvärderas.

Motivering till föreläggande

Förutsättningar för utbildningen – otillåten entreprenad

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen bedriver utbildning via otillåten entreprenad då man i undervisningen i vissa kurser använder sig av ett externt utbildningsföretag med lärare som inte är anställda av huvudmannen. Läsåret 2020/21 avser det en kurs i ämnet geografi och föregående läsår en kurs i ämnet naturkunskap.

Huvudmannen för Höga Kusten Teoretiska Gymnasium har ett godkännande som huvudman för utbildningen vid skolan. Detta innebär att huvudmannen ansvarar för att bedriva utbildningen och undervisningen. För undervisningen i skolan ska det finnas en ansvarig lärare som är anställd av huvudmannen. I 23 kap. skollagen framgår under vilka förutsättningar en skolhuvudman får sluta avtal med annan om att denne ska utföra uppgifter inom utbildning och undervisning (entreprenad). Skolinspektionen kan dock konstatera att Honesta Gymnasieskolor AB överlämnat uppgifter som är hänförliga till undervisningen till annan, utöver vad som medges i 23 kap. skollagen, vilket är en brist.

Rättslig reglering

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen).

Enligt skollagen får en enskild huvudman med bibehållet huvudmannaskap sluta avtal om att någon annan än den enskilde huvudmannen utför uppgifter inom utbildning eller annan verksamhet enligt skollagen (entreprenad). Inom gymnasieskolan får dock endast uppgifter som inte är hänförliga till undervisningen överlämnas på entreprenad till en enskild fysisk eller juridisk person. Undantaget är uppgifter som avser undervisning i karaktärsämnena som har yrkesinriktad eller estetisk profil, och till viss del uppgifter som avser studiehandledning och modersmålsundervisning (23 kap 1, 3, 3a och 3b §§ skollagen).

Skolinspektionen vill i sammanhanget upplysa om att nya bestämmelser om entreprenad i 23 kap. skollagen har trätt i kraft den 1 augusti 2020 (SFS 2020:605). De nya bestämmelserna ska tillämpas på utbildning och annan verksamhet som påbörjas efter den 30 juni 2021. För entreprenadavtal som ingått före den 1 juli 2021 gäller 23 kap. i den äldre lydelsen, dock längst till dess att entreprenadavtalet löpt ut.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionens utredning visar att Honesta Gymnasieskolor AB köper in undervisning i enstaka gymnasiekurser från ett externt utbildningsföretag. Rektorn uppger att de köper in kurser där undervisningen sker på distans via företaget Exlearn. Föregående läsår var det kursen Naturkunskap 2 och innevarande läsår gäller det en kurs i geografi. Rektorn uppger att det är två elever som nu läser geografi via Exlearn.

Det är som en distansutbildning, dels inspelat och allt material finns på webben, berättar rektorn.

Även huvudmannen uppger att skolan köper in undervisning från ett externt utbildningsföretag. Vd:n och skolchefen uppger att det innevarande läsår gäller en kurs i geografi där lärare från Exlearn är ansvarig för undervisningen. Vidare berättar vd:n och skolchefen att det kan hända att det är få elever som ska läsa en kurs, att de inte kan erbjuda kursen på skolan och att de då kan lösa det genom att köpa in tjänsten så eleverna får läsa kursen. Huvudmannen uppger även att en lärare från utbildningsföretaget sätter betyg medan rektorn skriver under betygen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristen.

Undervisningen i kurser i skolans "akademier"

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen i kurserna Idrott och hälsa 1 – specialisering, Ridning 1, Ridning 2, Träningslära 1 och Träningslära 2 inte är målstyrd och sker under ledning av en lärare. Undervisningen genomförs av instruktörer från en ryttarklubb och ett företag inriktat mot träning. Instruktörerna är varken anställda av huvudmannen eller utbildade lärare. Skolan har en idrottslärare som fungerar som kontaktperson för instruktörerna men idrottsläraren deltar inte under lektionerna. Undervisning ska ske under ledning av lärare. Även om en lärare inte måste vara närvarande i undervisningslokalen all lektionstid anser Skolinspektionen att idrottsläraren i detta fall inte är delaktig i undervisningen på ett sätt så att det kan klassas som undervisning. Skolans lärare är varken delaktig i planeringen eller genomförandet av undervisningen utifrån ämnesplan och läroplan. Därmed finns det elever på skolan som inte får en målstyrd undervisning under ledning av en lärare. Det finns också en risk att undervisningen inte utgår från och omfattar ämnesplanens syfte och det centrala innehållet i kurserna.

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i betygssättningen i kurserna Idrott och hälsa 1 – specialisering, Ridning 1, Ridning 2, Träningslära 1 och Träningslära 2. Detta eftersom den betygssättande läraren inte är delaktig i undervisningen och således inte har ett tillräckligt underlag för att värdera elevernas kunskaper allsidigt i förhållande till samtliga kunskapskrav. Lärarens bedömning av elevernas kunskaper sker genom lärarens dialoger med instruktörerna. Skolinspektionen anser inte att det är ett tillräckligt underlag för att kunna bedöma elevernas kunskaper i förhållande till alla kunskapskrav i relation till syfte och centralt innehåll.

Skolinspektionen noterar också att instruktörerna inte är anställda som lärare av huvudmannen. Skolinspektionen vill här framhålla att det är huvudmannen som ansvarar för att bedriva undervisningen vid skolan och för detta ska det finnas lärare som är anställda av huvudmannen. Skollagen medger i vissa fall att en huvudman

sluter avtal med annan fysisk eller juridisk person om att överlämna uppgifter hänförliga till utbildningen och i undantagsfall undervisning (entreprenad). Skolinspektionen vill dock klargöra att när det gäller undervisning i de aktuella kurserna är entreprenad inte tillåtet (jfr 23 kap. 13 § skollagen som ska tillämpas på utbildning och annan verksamhet som påbörjas efter den 30 juni 2021, motsvarande bestämmelse i dess äldre lydelse finns i 23 kap. 3 b § skollagen).

Rättslig reglering

I skollagen avses med undervisning sådana målstyrda processer som under ledning av lärare syftar till utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden (1 kap. 3 § skollagen).

Undervisning är ett snävare begrepp än utbildning och avser de målstyrda processer som syftar till att eleverna både ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. I definitionen av undervisningsbegreppet ligger också att lärandeprocessen sker under ledning av lärare. Med detta menas inte att dessa måste vara närvarande i undervisningslokalen eller motsvarande all lektionstid. Tanken är dock att för att en aktivitet ska klassas som undervisning måste en lärare ha det övergripande ansvaret för det som ska göras (prop. 2009/10:165, s. 633).

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen). En legitimerad lärare eller förskollärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen). Ytterligare bestämmelser om lärare och vilka som får undervisa i skolväsendet finns i 2 kap. 13–19 §§ skollagen.

För varje ämne i gymnasieskolan finns en ämnesplan och utbildningen inom varje ämne ges i form av en eller flera kurser (16 kap. 21 och 23 §§ skollagen och 1 kap. 4 § gymnasieförordningen). Ämnesplanerna innehåller respektive ämnes syfte och vilka kurser som ingår i ämnet. För respektive kurs anger det centrala innehållet vilka områden som ska behandlas inom kursen. Vidare framgår kunskapskrav för varje kurs som relaterar till det centrala innehållet i kursen och har en koppling till ämnesplanen som helhet.

Ämnesplanen för idrott och hälsa framgår av förordning om ämnesplaner för de gymnasiegemensamma ämnena (SKOLFS 2010:261), ämnesplanen för ridning och körning framgår av Skolverkets föreskrifter om ämnesplan för ämnet ridning och körning (SKOLFS 2014:73) och ämnesplanen för träningslära framgår av Skolverkets föreskrifter om ämnesplan för ämnet träningslära (SKOLFS 2010:146).

Betyg ska bestämmas med hjälp av de kunskapskrav som har föreskrivits för en kurs (15 kap. 24 § skollagen). Av läroplanen framgår att betyget uttrycker i vilken utsträckning den enskilda eleven har uppfyllt de nationella kunskapskrav som finns för varje kurs respektive målen för gymnasiearbetet. Läraren ska utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskrav som finns för respektive kurs. Elevernas kunskaper ska utvärderas allsidigt utifrån kunskapskraven (Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg).

Skolinspektionens utredning

Utredningen visar att undervisningen i kurserna Idrott och hälsa 1 – specialisering, Ridning 1, Ridning 2, Träningslära 1 och Träningslära 2 inte sker under ledning av en lärare. Kurserna erbjuds som individuellt valbara kurser inom det skolan kallar för akademier. Det gäller skolans "ryttarakademi" med kurserna Idrott och hälsa 1 – specialisering, Ridning 1 och Ridning 2 samt skolans "träningsakademi" med kurserna Träningslära 1 och Träningslära 2. I intervjuer med elever, lärare och instruktörer vid akademierna framkommer samstämmigt att det är instruktörer från en ryttarförening och Modo Sports Academy som planerar och genomför undervisningen. Instruktörer på ryttarakademin uppger att de är tre instruktörer som planerar och genomför undervisningen. Skolans idrottslärare är kontaktperson men har ingen roll när det gäller planering och genomförande av undervisningen. Enligt ridinstruktörerna har idrottsläraren inte varit med vid någon lektion det här läsåret. Instruktörerna är inte utbildade lärare och de är anställda av ryttarklubben, inte av skolan. Skolan ersätter ryttarklubben för den undervisningen instruktörerna genomför. Upplägget är likadant på träningsakademin där skolan köper in tjänsten från Modo Sports Academy. Instruktören på träningsakademin uppger att det är instruktören själv som genomför undervisningen och att instruktören planerar undervisningen i samråd med en annan instruktör på Modo Sports Academy. Den andra instruktören är utbildad lärare men ingen av de två är anställda av skolan. Skolan ersätter Modo Sports Academy per träningstillfälle.

Skolans idrottslärare uppger att den roll läraren har är att vara kontaktperson för akademierna. Läraren uppger att hen inte har varit delaktig i planeringen av undervisningen och att hen inte är med på lektionerna. Läraren följer nya elever till lokalen för träningsakademin första lektionen vid uppstarten av ett läsår. Det är den enda gången hen har träffat instruktören på träningsakademin det här läsåret. Idrottsläraren har inte träffat ridinstruktörerna.

Vidare visar utredningen att det finns brister i betygssättningen i kurserna. Formellt är det skolans idrottslärare som betygssätter eleverna och signerar uppgiften om betyg i betygskatalogen, detta trots att läraren inte är delaktig i undervisningen. Instruktörerna och idrottsläraren uppger att instruktörerna två gånger per termin, inför utvecklingssamtalen, skickar omdömen till idrottsläraren om hur eleverna ligger till. Idrottsläraren uppger att det sedan vid betygssättningen är instruktörerna som gör bedömningen men att idrottsläraren sätter betyget. Det innebär enligt idrottsläraren att hen kollar att betygen ser rimliga ut och sedan skriver under. Bedömningen av om betygen ser rimliga ut gör idrottsläraren utifrån vad eleverna har presterat i kursen Idrott och hälsa 1. Det gäller framför allt för träningsakademin där kurserna enligt idrottsläraren är en vidareutveckling av det eleverna gör på idrottslektionerna i skolan. Idrottsläraren uppger att bedömningsbiten i akademierna skulle kunna utvecklas.

Instruktörerna vid träningsakademin och ryttarakademin uppger att idrottsläraren inte är inblandad i bedömning och betygssättning. Instruktören vid träningsakademin uppger att hen gör bedömningen utifrån en blandning av prov, inlämningar och närvaro. Instruktörerna på ryttarakademin uppger att många elever har höga betyg på deras kurser. Vi brukar hålla oss efter kursplanen, vi kanske har lite svårare än vad

kursplanen innehåller plus att många av eleverna rider och tränar utöver våra pass, säger en ridinstruktör.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristen.

Motivering till anmärkning

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med åtgärdsprogram. I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av saknas uppgift om när de ska följas upp och utvärderas samt vem som ansvarar för detta, vilket är en brist.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Det ska också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljning respektive utvärdering (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen har tagit del av tre av skolans sex aktuella åtgärdsprogram. I samtliga av dessa åtgärdsprogram saknas uppgift om när åtgärdsprogrammen ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för detta.

Rektorn uppger att åtgärdsprogrammen ändras och uppdateras ibland. Rektorn lägger ibland in i sin kalender när ett åtgärdsprogram ska följas upp eller så återkommer eleven via till exempel utvecklingssamtal eller elevhälsoteamet. Rektorn uppger dock att det kan bli bättre systematik i uppföljningen av åtgärdsprogram, att man skulle kunna bestämma när åtgärdsprogrammen ska följas upp. Det hade varit bra att börja med det, säger rektorn.

Motivering till anmärkning som ingripande

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav när det gäller att i åtgärdsprogrammen ange när uppföljning och utvärdering ska ske samt vem som ansvarar för detta. Utredningen visar dock att viss uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogrammen ändå sker. Rektorn ser ett behov av att systematisera arbetet och bestämma när åtgärdsprogram ska följas upp och utvärderas. Skolinspektionen bedömer att bristen är mindre allvarlig och tilldelar mot bakgrund av detta huvudmannen en anmärkning. De åtgärder huvudmannen genomför ska redovisas samtidigt som huvudmannen redovisar åtgärder för att komma till rätta med övriga påtalade brister.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har inte framkommit annat än att Honesta Gymnasieskolor AB uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Det har inte framkommit annat än att Honesta Gymnasieskolor AB uppfyller författningarnas krav inom grundläggande förutsättningar för skolenheten.

Ägar- och ledningsprövning samt prövning av ekonomiska förutsättningar

Det har inte framkommit annat än att Honesta Gymnasieskolor AB uppfyller författningarnas krav inom ägar- och ledningsprövning samt prövning av ekonomiska förutsättningar.

Skolinspektionen har gjort bedömningen att följande personer ingår i ägar- och ledningskretsen: Verkställande direktör, delägare och ledamot i styrelsen AL, skolchef, delägare och styrelsens ordförande PM, kommunikationschef, delägare och ledamot i styrelsen AF, suppleant i styrelsen EML, suppleant i styrelsen för MarkL Skolutveckling AB AHE samt suppleant i styrelsen för Kreativitet och Design AB EF. MarkL Skolutveckling AB och Kreativitet och Design AB ingår i gruppen av bolag kring styrelsens personer.

På Skolinspektionens vägnar

X Stina Linder

Beslutsfattare
Signerat av: Stina Linder

X Terje Holand

Föredragande
Signerat av: Terje Holand

I ärendets handläggning har även utredaren Julia Wuotila och juristen Caroline Rönnegård deltagit.

Allmänt om tillsynen

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Höga Kusten Teoretiska Gymnasium och Honesta Gymnasieskolor AB

Fakta om Höga Kusten Teoretiska Gymnasium och Honesta Gymnasieskolor AB

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Honesta Gymnasieskolor AB under vårterminen 2021. Höga Kusten Teoretiska Gymnasium besöktes av Skolinspektionen mellan den 30 mars och den 21 april 2021.

Honestas Gymnasieskolor AB (organisationsnummer 559025-8108) har en skolenhet, Höga Kusten Teoretiska Gymnasium. Huvudmannen ägs av Honesta Skolutveckling AB (organisationsnummer 556917-3635) som även är huvudman för två andra skolenheter. Honesta Skolutveckling AB ägs i sin tur av Honesta AB (organisationsnummer 559010-3130). Koncernens toppmoderbolag är Reprendo AB (organisationsnummer 556889-6194).

Honestas Gymnasieskolor AB fick genom Skolinspektionens beslut den 12 oktober 2017 (dnr 320-2017:8183) godkännande som huvudman för gymnasieskola vid Höga Kusten Teoretiska Gymnasium i Örnsköldsviks kommun. Godkännandet avser utbildning på det nationella samhällsvetenskapsprogrammet med inriktningarna samhällsvetenskap och beteendevetenskap, det nationella naturvetenskapsprogrammet med inriktningarna naturvetenskap och naturvetenskap och samhälle samt det nationella ekonomiprogrammet med inriktningarna ekonomi och juridik.

Vårterminen 2021 går det 113 elever på Höga Kusten Teoretiska Gymnasium. Eleverna är relativt jämnt fördelade mellan de tre programmen vid skolenheten med några fler elever på naturvetenskapsprogrammet än de två andra programmen. Fem av eleverna går introduktionsprogram inriktat mot ett av de nationella program som finns vid skolenheten.

Måluppfyllelse

Enligt skolans egna siffror var det läsåret 2019/20 96,3 procent av eleverna som slutförde utbildningen med examen inom 3 år.

Enligt Skolverkets siffror var genomsnittlig betygspoäng för elever med examen 16,7 läsåret 2018/19. Betygen var högst på naturvetenskapsprogrammet med genomsnittlig betygspoäng på 17,8.